

Właśnie dzwoniła Léa, którą bardzo lubię.

Léa que j'aime bien vient de téléphoner.

Leçon 33: Léa que j'aime bien vient de téléphoner.

Lekcja 33: Właśnie dzwoniła Léa, którą bardzo lubię.

Witam Cię w kolejnej lekcji. Porozmawiamy w niej znów o przeszłości, ale także o teraźniejszości oraz przyszłości. Powtórzymy więc sobie te czasy, które znamy, a także poznamy nowy czas przeszły *passé récent* oraz wprowadzimy zaimki względne. Zanim do tego przejdziemy, powtórzymy sobie materiał z ostatniej lekcji. Wypowiedz na głos podane zdania, wstawiając czasowniki w odpowiedniej formie w miejscach kropek:

1. Elle ... (prendre) une douche quand elle ... (entendre) un bruit.
2. Je ... (ne pas venir) chez toi parce que j' ... (avoir) mal à la tête.
3. Quand ils ... (arriver), tout le monde ... (être) dans le jardin.
4. Ils ... (jouer) aux cartes quand je ... (rentrer).
5. Je ... (partir) un peu plus tôt parce que je ... (vouloir) éviter un embouteillage.
6. Il ... (faire) beau quand elles ... (sortir).

Porównaj odpowiedzi:

Zobacz odpowiedzi

1. Elle **prenait** une douche quand elle **a entendu** un bruit.
2. Je **ne suis pas venu(e)** chez toi parce que j'**avais** mal à la tête.
3. Quand ils **sont arrivés**, tout le monde **était** dans le jardin.
4. Ils **jouaient** aux cartes quand je **suis rentré(e)**.
5. Je **suis parti(e)** un peu plus tôt parce que je **voulais** éviter un embouteillage.
6. Il **faisait** beau quand elles **sont sorties**.

Pojawiło się nam tutaj kilka nowych słów i wyrażeń:

bruit m.

hałas

embouteillage m.

korek uliczny

entendre

usłyszeć

éviter

unikać, unikać

jouer aux cartes

grać w karty

Mam nadzieję, że *imparfait* i *passé composé* nie sprawiają Ci kłopotów i bez problemu poradziłeś sobie z powyższymi zdaniami. Jeśli chciałbyś jeszcze je przećwiczyć, przetłumacz następujące zdania:

1. Spałem spokojnie i nagle usłyszałem jakiś hałas.
2. Pewnego dnia zdecydowałem się zmienić moje życie.
3. Nie przyszedł, ponieważ był zmęczony.
4. Kiedy przyjechaliśmy, była bardzo ładna pogoda.
5. Kiedyś nie lubiłem uprawiać sportu.

soudain

nagle

changer

zmienić

[Zobacz odpowiedzi](#)

1. Je dormais tranquillement et soudain j'ai entendu un bruit.
2. Un jour, j'ai décidé de changer ma vie.
3. Il n'est pas venu parce qu'il était fatigué.
4. Quand nous sommes arrivés, il faisait beau temps.
5. Avant, je n'amais pas faire du sport.

Przejdźmy teraz do nowych zagadnień. Najpierw poznamy czas *passé récent*, czyli czas przeszły bliski, opisujący te czynności, które miały miejsce przed chwilą. Jest to bardzo prosta konstrukcja. Aby utworzyć czas *passé récent*, potrzebujemy czasownik "venir" w czasie *présent*. Rozpiszmy go sobie dla przypomnienia:

Liczba pojedyncza

je **viens**
tu **viens**
il/elle **vient**

Liczba mnoga

nous **venons**
vous **venez**
ils/elles **viennent**

Do czasownika venir dorzucamy przyimek "de" i bezokolicznik czasownika, który określa nam daną czynność. Popatrz na schemat:

venir + de + bezokolicznik

A teraz przykłady:

Je viens de partir.

Dopiero co wyjechałam/em./Przed chwilą wyjechałam/em.

Elle vient de téléphoner.

Dopiero co dzwoniła./Przed chwilą dzwoniła.

Ils viennent de se réveiller.

Dopiero co się obudzili./Przed chwilą się obudzili.

Jak zauważyłaś/eś, bardzo łatwo tworzy się czas *passé récent*. Nie ma potrzeby dorzucania określenia „przed chwilą”, „dopiero co”, „właśnie”, jest to już niejako zawarte w samym użyciu tego czasu.

Przetłumacz teraz samodzielnie kilka zdań:

1. Właśnie wróciłem z pracy.
2. Dopiero co skończyliśmy obiad.
3. Marine i Pierre właśnie przyjechali.
4. Dopiero co posprzątałam.
5. Niedawno się przeprowadziliśmy.

Porównaj swoje odpowiedzi z moimi:

Je viens de rentrer du travail.

Właśnie wróciłem z pracy.

Nous venons de terminer le déjeuner.

Dopiero co skończyliśmy obiad.

Marine et Pierre viennent d'arriver.

Marine i Pierre właśnie przyjechali.

Je viens de nettoyer. / Je viens de faire le ménage.

Dopiero co posprzątałam.

Nous venons de déménager.

Niedawno się przeprowadziliśmy.

Myślę, że *passé récent* masz już opanowany i możemy przejść do kolejnego zagadnienia. Będą to

zaimki względne, których odpowiedni wybór zależy od tego, czy dany czasownik łączy się z przyimkiem, czy też nie i bezpośrednio wprowadza dopełnienia. Zaimki względne służą do łączenia dwóch zdań w jedno, zastępują rzeczowniki oraz zaimki, których dzięki użyciu zaimka nie powtarzamy, np.:

"Mam przyjaciela. Ten/mój przyjaciel mieszka we Francji. "

Z zaimkiem względnym zdanie będzie brzmiało:

"Mam przyjaciela, **który** mieszka we Francji."

Poznajmy teraz podstawowe zaimki względne proste w języku francuskim:

qui - zastępuje podmiot (osoby i rzeczy)

que - zastępuje dopełnienie bliższe (osoby i rzeczy)

qui
zastępuje podmiot (osoby i rzeczy)

que
zastępuje dopełnienie bliższe (osoby i rzeczy)

Podane zaimki względne mają taką samą formę, jak zaimki pytające, np. "Qui est venu?" ("Kto przyszedł?"). Zaimek, który zastępuje dopełnienie bliższe występuje wtedy, kiedy czasownik łączy się bezpośrednio z dopełnieniami (porównaj w lekcji 28.).

Popatrzmy na zdania:

L'homme qui parle est directeur.
Mężczyzna, który mówi jest dyrektorem.

La femme qu'il aime est Française.

Kobieta, którą kocha, jest Francuzką.

W pierwszym zdaniu "qui" zastępuje "l'homme", dzięki czemu rzeczownik nie jest powtarzany:

L'homme parle. L'homme est directeur.

W tym przypadku czasownik „est” oraz „parle” mają ten sam podmiot „l'homme”, dlatego możemy zastąpić go poprzez zaimek względny „qui”.

Popatrzmy teraz na drugie zdanie, w którym zastępowaliśmy dopełnienie bliższe:

La femme est Française. Il aime cette femme.

Tutaj w pierwszym zdaniu "la femme" jest podmiotem, zaś w drugim dopełnieniem i właśnie ono jest zastępowane. Podmiotem dla drugiego zdania jest „il”, więc jest on inny niż podmiot pierwszego zdania. Zauważ również, że zaimek "que" ulega elizji przed samogłoską (tutaj mamy zaimek "il"). "Qui" nigdy nie ulega elizji.

La femme **qu'**il aime est Française.

Spróbujmy teraz wstawić odpowiednie zaimki względne do następujących zdań:

Léa ... est sur la photo habite maintenant à Montréal.

L'appartement ... j'ai vu est grand.

La fille ... sourit s'appelle Julie.

Le numéro de téléphone ... tu m'as donné n'est pas correct.

J'achète toujours des choses ... sont utiles pour moi.

Kilka słówek z tych zdań:

correct(e)

prawidłowy(a), poprawny(a)

sourire

uśmiechać się

utile

pożyteczny(a), użyteczny(a), przydatny(a)

Porównaj teraz swoje zdania z odpowiedziami:

Léa qui est sur la photo habite maintenant à Montréal.

Léa, która jest na zdjęciu, mieszka teraz w Montrealu.

L'appartement que j'ai vu est grand.

Mieszkanie, które widziałem, jest duże.

La fille qui sourit s'appelle Julie.

Dziewczyna, która się uśmiecha, nazywa się Julie.

Le numéro de téléphone que tu m'as donné n'est pas correct.

Numer telefonu, który mi dałeś, nie jest poprawny.

J'achète toujours des choses qui sont utiles pour moi.

Kupuję zawsze rzeczy, które są dla mnie przydatne.

Est-ce que tes réponses sont correctes? J'espère que oui!

Bardzo często w języku francuskim używane są podkreślenia, uwypuklenia, w stylu „to właśnie to, co...”. „to właśnie ja...”, „to on...”. Są to konstrukcje, w których również są używane zaimki względne. Popatrzmy na zdania:

C'est Pierre qui travaille beaucoup.

To Pierre dużo pracuje.

C'est elle qui t'aime.

To właśnie ona ciebie kocha.

C'est moi qui ai téléphoné.

To właśnie ja dzwoniłem.

Jeśli mówimy o czymś lub o kimś w 3 os. liczby mnogiej, zamiast "c'est" mamy "ce sont".
Porównajmy:

C'est nous qui venons de terminer.

To właśnie my przed chwilą skończyliśmy.

Ce sont les amis qui habitent à Bordeaux.

To są przyjaciele, którzy mieszkają w Bordeaux.

Jak zauważyłaś/eś, dosłownie byłoby „To Pierre, który dużo pracuje”, „To ona, która ciebie kocha”, „To ja, który/która dzwoniłem/łam”. Jest to podkreślenie, że to właśnie ta osoba coś wykonała. Ważne jest, aby czasownik zgadzał się z podmiotem, np.

C'est moi qui ai téléphoné.

To ja dzwoniłem.

C'est toi qui as téléphoné.

To ty dzwoniłeś.

C'est lui qui a téléphoné.

To on dzwonił.

Jeśli mówimy o czymś lub o kimś w 3 os. liczby mnogiej, zamiast "c'est" mamy "ce sont":

Ce sont les devoirs que tu dois faire.

To są zadania, które musisz zrobić.

Zauważmy także, że nie możemy postawić zaimków osobowych słabych (je, tu, il), ponieważ po nich nie stoi bezpośrednio czasownik. Potrzebujemy tutaj tzw. zaimków mocnych: **moi, toi, lui, elle; nous, vous, eux, elles.**

Popatrzmy teraz na konstrukcję „c'est ... que”, czyli z dopełnieniem bliższym.

C'est le film que j'aime bien.

To jest film, który bardzo lubię.

C'est le gâteau qu'elle adore.

To jest ciasto, które ona uwielbia.

C'est le travail que tu détestes.

To jest praca, której nie znosisz.

Jeszcze jedna informacja, którą już może zauważyłeś: nie stawiamy przecinków przed "qui" ani "que" (w tłumaczeniu na polski przed słowem "który" przecinek zwykle się pojawia).

Mam nadzieję, że zaimki nie sprawiają Ci już problemów i swobodnie ich używasz! Teraz podsumujmy naszą lekcję i zobaczmy, czego się dzięki niej nauczyłeś:

- Powtórzyłeś czas *imparfait* oraz *passé composé*.

- Poznałeś/eś czas *passé récent*.

- Wiesz już, co to są zaimki względne i umiesz je zastosować w zdaniach.
- Potrafisz także podkreślić, o kim lub o czymś mówisz, używając zaimków względnych.

Czas na powtórzenie wszystkich tych zagadnień w ćwiczeniach, które dla Ciebie przygotowałam. Mam nadzieję, że wszystkie pójdą Ci jak z płatka. Do usłyszenia więc w następnej lekcji!

A la prochaine!

Małgosia

Ściąga

Vocabulaire

bruit m. - hałas

correct(e) - prawidłowy

embouteillage m. - korek uliczny

entendre - usłyszeć

éviter - unikać, unikać

jouer aux cartes - grać w karty

sourire - uśmiechać się

utile - pożyteczny, użyteczny

Passé récent

venir - przychodzić, przybywać

je **viens**

tu **viens**

il/elle **vient**

nous **venons**

vous **venez**

ils/elles **viennent**

venir + de + bezokolicznik

Je viens de partir.

Dopiero co wyjechałam/łam./Przed chwilą wyjechałam/łam.

Elle vient de téléphoner.

Dopiero co dzwoniła./Przed chwilą dzwoniła.

Ils viennent de se réveiller.

Dopiero co się obudzili./Przed chwilą się obudzili.

Je viens de rentrer du travail.

Właśnie wróciłem z pracy.

Nous venons de terminer/finir le déjeuner.

Dopiero co skończyliśmy obiad.

Marine et Pierre viennent d'arriver.

Marine i Pierre właśnie przyjechali.

Je viens de nettoyer./Je viens de faire le ménage.

Dopiero co posprzątałam.

Nous venons de déménager.

Niedawno się przeprowadziliśmy.

Ils viennent de partir en France.

Dopiero co wyjechali do Francji.

Je viens d'inviter mes amis à la fête.

Właśnie zaprosiłem przyjaciół na imprezę.

Zaimki względne proste w funkcji podmiotu (qui) oraz dopełnienia bliższego (que)

qui

Zaimek „qui” zastępuje podmiot (osoby i rzeczy). Przykłady:

L'homme qui parle est directeur.

Mężczyzna, który mówi jest dyrektorem.

J'achète toujours des choses qui sont utiles pour moi.

Zawsze kupuję rzeczy, które są dla mnie użyteczne.

Léa qui est sur les photos habite maintenant à Montréal.

Léa, która jest na zdjęciu, mieszka teraz w Montrealu.

La fille qui sourit s'appelle Julie.

Dziewczyna, która się uśmiecha, nazywa się Julia.

Le français est la langue qui n'est pas trop difficile.

Francuskim jest językiem, który nie jest taki trudny.

Je lis un livre qui est très intéressant

Czytam książkę, która jest bardzo interesująca.

que

Zaimek „que” zastępuje dopełnienie bliższe (osoby i rzeczy). Przykłady:

La femme qu'il aime est Française.

Kobieta, którą kocha, jest Francuzką.

L'appartement que j'ai vu est grand.

Mieszkanie, które widziałem, jest duże.

Le numéro de téléphone que tu m'as donné n'est pas correct.

Numer telefonu, który mi dałeś, nie jest prawidłowy.

Le cadeau qu'il m'a donné est très joli.

Prezent, który mi dał, jest bardzo ładny.

Mise en relief – podkreślenie i uwypuklenie

C'est...qui.../Ce sont...qui...

C'est Pierre qui travaille beaucoup.

To Pierre dużo pracuje.

C'est elle qui t'aime.

To właśnie ona ciebie kocha.

C'est moi qui ai téléphoné.

To właśnie ja dzwoniłem.

C'est toi qui as téléphoné.

To właśnie ty dzwoniłeś.

C'est lui qui a téléphoné.

To właśnie on dzwonił.

C'est nous qui venons de terminer.

To właśnie my przed chwilą skończyliśmy.

Ce sont les amis qui habitent à Bordeaux.

To są przyjaciele, którzy mieszkają w Bordeaux.

C'est moi qui parle français.

To właśnie ja mówię po francusku.

C'est vous qui êtes acteur?

To pan jest aktorem?

Ce sont eux qui sont en vacances.

To oni są na wakacjach.

C'est lui qui n'est pas venu.

To właśnie on nie przyszedł.

C'est l'homme qui m'a aidé.

To jest człowiek, który mi pomógł.

C'est...que.../Ce sont...que...

Ce sont les devoirs que tu dois faire.

To są zadania, które musisz zrobić.

C'est le film que j'aime bien.

To jest film, który bardzo lubię.

C'est le gâteau qu'elle adore.

To jest ciasto, które ona uwielbia.

C'est le travail que tu détestes.

To jest właśnie praca, której nie znosisz.

C'est le disque que nous écoutons souvent.

Oto płyta, którą często słuchamy.

C'est le livre que je lis tout le temps.

To jest książka, którą ciągle czytam.

Ce sont les fleurs que j'aime bien.

To kwiaty, które bardzo lubię.

